

L E G E

privind conservarea energiei

Nr.1136-XIV din 13.07.2000

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.157-159/1183 din 21.12.2000

*** * ***

C U P R I N S

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiuni principale

Articolul 2. Domeniile de reglementare a prezentei legi

Articolul 3. Principiile de bază ale politicii de stat în domeniul conservării energiei

Capitolul II

ADMINISTRAREA DE STAT A ACTIVITĂȚII ÎN DOMENIUL CONSERVĂRII ENERGIEI

Articolul 4. Atribuțiile Guvernului

Articolul 5. Atribuțiile autorității abilitate cu administrarea activității în domeniul conservării energiei

Articolul 6. Programele privind conservarea energiei

Articolul 7. Standardizarea, certificarea și supravegherea metrologică în domeniul conservării energiei

Articolul 8. Expertiza de stat și auditul în domeniul conservării energiei

Articolul 9. Asigurarea științifică a activității în domeniul conservării energiei

Articolul 10. Asigurarea informațională a activității în domeniul conservării energiei

Capitolul III

ASIGURAREA FINANCIARĂ ȘI MECANISMUL ECONOMIC DE SUSȚINERE

A ACTIVITĂȚII ÎN DOMENIUL CONSERVĂRII ENERGIEI

Articolul 11. Susținerea financiară din partea statului

Articolul 12. Utilizarea surplusului de energie electrică

Capitolul IV

COLABORAREA INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL CONSERVĂRII ENERGIEI

Articolul 13. Colaborarea internațională

Capitolul V

CONTROLUL ȘI SUPRAVEGHEREA. RĂSPUNDEREA

ÎN DOMENIUL CONSERVĂRII ENERGIEI

Articolul 14. Controlul și supravegherea de stat

Articolul 15. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 16 Îndatoririle Guvernului

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege stabilește principiile de bază privind organizarea și reglementarea activității în domeniul conservării energiei în scopul creării condițiilor organizatorice și economice adecvate pentru utilizarea eficientă a resurselor energetice în procesul de extragere, producere, prelucrare, depozitare, transportare, distribuire și consum al acestora.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

conservare a energiei - activitate organizatorică, științifică, practică, tehnică, economică și informațională, orientată spre utilizarea rațională a resurselor energetice în procesul de extragere, producere, prelucrare, depozitare, transportare, distribuire și consum al acestora și spre atragerea în circuitul economic a surselor renovabile de energie;

politică de stat în domeniul conservării energiei - reglementare administrativă și juridică, organizatorică și economico-financiară a activității în domeniul conservării energiei;

indice al eficienței energetice - mărime specifică sau absolută a consumului sau a pierderilor de resurse energetice, stabilită de actele normative;

resurse energetice - totalitate a tipurilor de combustibil și de energie primare și transformate, utilizate în activități de producție și menajere;

resurse energetice secundare - purtători de energie obținuți sub formă de produse secundare ale producției de bază;

utilizare eficientă a resurselor energetice - obținere a unei eficiențe maxime ale utilizării resurselor energetice, justificată din punct de vedere economic și al nivelului actual al tehnicii și tehnologiilor, cu respectarea cerințelor de protecție a mediului;

surse renovabile de energie - energie solară, eoliană, geotermală, a cursurilor de apă, a biomasei etc.

Articolul 2. Domeniile de reglementare a prezentei legi

Prezenta lege reglementează:

a) monitorizarea și stimularea utilizării eficiente a resurselor energetice în procesul extragerii, producerii, prelucrării, depozitării, transportării, distribuirii și consumului acestora;

- b) elaborarea și implementarea unor tehnologii eficiente de extragere, producere, prelucrare, depozitare, transportare, distribuție și consum a resurselor energetice, precum și a utilajelor și instalațiilor performante consumatoare de combustibil și energie, a dispozitivelor de evidență, control și reglare a consumului energetic;
- c) corelarea activității în domeniul conservării energiei cu cea de protecție a mediului;
- d) asigurarea financiară și realizarea mecanismului economic de conservare a energiei;
- e) asigurarea informațională a activității în domeniul conservării energiei, pregătirii și reciclării cadrelor;
- f) certificarea utilajului de conservare a energiei și diagnostic, a materialelor, construcțiilor, mijloacelor de transport, a altor produse și obiective consumatoare de energie, precum și a resurselor energetice;
- g) stimularea investițiilor în vederea elaborării și implementării de tehnologii și utilaje cu consum minim de energie;
- h) colaborarea internațională în domeniul conservării energiei.

Articolul 3. Principiile de bază ale politicii de stat în domeniul conservării energiei

Politica de stat în domeniul conservării energiei se întemeiază pe următoarele principii:

- a) prioritatea realizării programelor privind conservarea energiei;
- b) efectuarea obligatorie a măsurilor privind conservarea energiei de către toate persoanele juridice;
- c) efectuarea, în limitele și în modul stabilite în lege, a controlului de stat privind eficiența utilizării resurselor energetice;
- d) includerea indicilor de eficiență energetică în standardele naționale ale utilajelor, materialelor și construcțiilor, ale mijloacelor de transport, ale mașinilor și aparatelor de uz casnic, precum și ale altor tipuri de produse și servicii cu consum energetic;
- e) efectuarea obligatorie, în limitele și în modul stabilite în lege, a expertizei energetice a proiectelor de construcție și de reconstrucție a obiectivelor, de construcție a mașinilor și dispozitivelor;
- f) îmbinarea intereselor consumatorilor, furnizorilor și producătorilor de resurse energetice, cointeresarea economică în utilizarea lor eficientă;
- g) asigurarea științifică a lucrărilor de conservare a energiei;
- h) asigurarea informațională a activității de conservare a energiei, de pregătire și reciclare a cadrelor în domeniu.

[Art.3 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Capitolul II

ADMINISTRAREA DE STAT A ACTIVITĂȚII ÎN DOMENIUL CONSERVĂRII ENERGIEI

Articolul 4. Atribuțiile Guvernului Guvernul:

- a) determină direcțiile prioritare ale politicii de stat în domeniul conservării energiei;

b) aprobă programele naționale privind conservarea energiei, efectuează controlul asupra realizării acestora, organizează cercetări științifice în domeniu;

c) asigură elaborarea, examinarea și adoptarea actelor normative privind conservarea energiei și elaborarea proiectelor de acte legislative în domeniu pe care le prezintă, spre examinare, Parlamentului;

d) examinează și aprobă mecanismele economico-financiare ale activității în domeniul conservării energiei;

e) stabilește modul de organizare și activitate a autorității abilitate cu administrarea activității în domeniul conservării energiei și supraveghează activitatea acesteia;

f) efectuează controlul asupra gestionării surselor Fondului național pentru conservarea energiei.

Articolul 5. Atribuțiile autorității abilitate cu administrarea activității în domeniul conservării energiei

(1) Statul promovează o politică unică în ce privește problemele tehnice, economice, științifice și investiționale în domeniul conservării energiei prin intermediul autorității abilitate cu administrarea activității în domeniul conservării energiei, denumită în continuare Autoritate abilitată, de pe lângă autoritatea publică centrală de specialitate.

(2) Autoritatea abilitată are statut de persoană juridică și funcționează pe principii de autogestiune economică.

(3) Autoritatea abilitată este administrată de un director numit, prin concurs, de către autoritatea publică centrală de specialitate.

(4) Activitatea Autorității abilitate se finanțează din mijloacele obținute de la prestarea serviciilor și din cele ale Fondului național pentru conservarea energiei, precum și din alte surse, bugetul ei anual fiind aprobat de către autoritatea publică centrală de specialitate.

(5) Autoritatea abilitată își îndeplinește atribuțiile în corespundere cu legislația și cu regulamentul aprobat de Guvern.

(6) Autoritatea abilitată:

a) elaborează proiectele programelor naționale privind conservarea energiei, asigură realizarea lor, monitorizează activitatea în domeniu;

b) exercită, în limitele și în modul stabilite în lege, controlul asupra utilizării eficiente a resurselor energetice;

c) efectuează expertiza de stat și audite energetice în domeniu;

d) desfășoară, împreună cu agenții economici, activitatea practică de executare a măsurilor privind conservarea energiei;

e) coordonează activitatea de standardizare și certificare în domeniu;

f) coordonează efectuarea cercetărilor științifice, a lucrărilor experimentale tehnice și tehnologice în domeniul conservării energiei;

g) asigură și efectuează activitatea informațională în domeniu;

h) coordonează activitatea de pregătire a cadrelor în domeniul conservării energiei și efectuează activități privind reciclarea lor;

i) efectuează colaborarea internațională în domeniu;

j) îndeplinește alte funcții prevăzute de regulamentul său.

(7) În activitatea sa, Autoritatea abilitată garantează confidențialitatea informației comerciale obținute de la agenții economici.

[Art.5 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 6. Programele privind conservarea energiei

(1) Promovarea politicii de stat în domeniul conservării energiei se efectuează în baza realizării programelor naționale, locale și de ramură privind conservarea energiei de către agenții economici și instituțiile de stat.

(2) În programele privind conservarea energiei se stabilesc măsuri concrete de ordin organizatoric, economic, tehnic și de altă natură, orientate spre asigurarea utilizării eficiente și economisirii resurselor energetice.

Articolul 7. Standardizarea, certificarea și supravegherea metrologică în domeniul conservării energiei

(1) Standardizarea în domeniul conservării energiei se efectuează prin:

a) includerea de indici ai eficienței energetice în standardele naționale, precum și în documentele normative privind utilajele și instalațiile producătoare și consumatoare de energie, aparatele de evidență și control, materialele de construcție, mijloacele de transport, mașinile și aparatele de uz casnic, precum și alte tipuri de produse cu consum de energie;

b) elaborarea și punerea în aplicare a unor standarde și condiții tehnice, ce determină bazele metodologice, organizatorice și tehnice privind consumul energetic și conservarea energiei;

c) stabilirea cerințelor față de tehnologiile și utilajele consumatoare de energie, a normelor privind consumul de energie și combustibil, a altor cerințe și indici;

d) includerea în standardele naționale a parametrilor de calitate a energiei electrice, a celei termice și a gazelor naturale.

(2) Produsele cu consum de energie de orice destinație, precum și resursele energetice, sînt supuse certificării obligatorii privind corespunderea lor cu indicii de eficiență energetică. Corespunderea produselor menționate cu cerințele documentelor normative în ceea ce privește indicatorii consumului de energie se confirmă prin marcarea obligatorie.

(3) La extragerea, producerea, prelucrarea, depozitarea, transportul, distribuirea și consumul resurselor energetice, precum și la certificarea acestora se efectuează, în limitele și în modul stabilite în lege, controlul și supravegherea lor metrologică sub aspectul conservării energiei.

[Art.7 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 8. Expertiza de stat și auditul în domeniul conservării energiei

(1) Expertiza de stat și auditul în domeniul conservării energiei sînt obligatorii pentru toți agenții economici și instituțiile de stat și se efectuează în limitele și în modul stabilite în lege.

(2) Instituțiile de stat și agenții economici cu un consum anual de peste 0,5 mii tone combustibil convențional, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, se supun, o dată la 5 ani, auditului energetic obligatoriu.

(3) În caz de depistare, în urma auditelor energetice, a unor rezerve de majorare a eficienței energetice la agenții economici și instituțiile de stat, aceștia sînt obligați să elaboreze și să execute, în termene concrete,

programe privind conservarea energiei, monitorizate de către Autoritatea abilitată.

(4) Sînt supuse expertizei de stat în domeniul conservării energiei:

- a) proiectele de dezvoltare a ramurilor economiei naționale;
- b) proiectele de alimentare cu energie electrică, termică, gaze naturale, apă și cu alte resurse a teritoriilor și localităților;
- c) proiectele de construcție și reconstrucție a obiectivelor;
- d) proiectele de creare și producere a unor noi materiale, mașini, mecanisme și tehnologii;
- e) proiectele normelor și regulilor în construcții, ale altor documente tehnice și normative ce reglementează activitatea în domeniul conservării energiei.

(5) În baza expertizei energetice de stat în domeniul conservării energiei, Autoritatea abilitată întocmește, în conformitate cu procedura și cu cerințele stabilite în lege, un aviz.

(6) Dispozițiile avizului Autorității abilitate sînt obligatorii pentru executare.

[Art.8 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 9. Asigurarea științifică a activității în domeniul conservării energiei

Autoritatea abilitată, în comun cu instituțiile și organizațiile din domeniu, determină tematica și coordonează cercetările științifice și lucrările experimentale și de construcție în domeniul conservării energiei, care, cu susținerea financiară, pe bază de concurs, din partea Fondului Național pentru Conservarea Energiei și din alte surse, vor fi orientate spre:

- a) elaborarea de programe naționale, locale și de ramură privind conservarea energiei;
- b) colectarea și implementarea de realizări științifice și inovații în domeniul conservării energiei;
- c) includerea în balanța energetică și extinderea domeniului de aplicare a surselor energetice renovabile și a resurselor energetice secundare;
- d) crearea de noi materiale, tehnici și tehnologii în domeniul conservării energiei;
- e) reducerea cheltuielilor materiale, tehnice, de muncă, financiare și de altă natură la utilizarea resurselor energetice.

Articolul 10. Asigurarea informațională a activității în domeniul conservării energiei

Asigurarea informațională a activității în domeniul conservării energiei se efectuează prin:

- a) acordarea de informații tehnice și economice privind utilizarea eficientă a resurselor energetice producătorilor și consumatorilor de resurse energetice;
- b) organizarea de cursuri, seminare și conferințe;
- c) organizarea de expoziții, concursuri cu demonstrarea de instalații și echipamente de înaltă eficiență energetică;

d) introducerea în instituțiile de învățămînt cu profil tehnic a programelor didactice obligatorii privind utilizarea eficientă a resurselor energetice la întreprinderi, instituții și organizații.

Capitolul III

ASIGURAREA FINANCIARĂ ȘI MECANISMUL ECONOMIC DE SUSȚINERE

A ACTIVITĂȚII ÎN DOMENIUL CONSERVĂRII ENERGIEI

Articolul 11. Susținerea financiară din partea statului

În scopul realizării celor mai eficiente programe și proiecte de conservare a energiei, pot fi alocate mijloace de la bugetul de stat.

[Art.11 în redacția Legea nr.1440-XV din 08.11.02, în vigoare 01.01.03]

Articolul 12. Utilizarea surplusului de energie electrică

Agenții economici, producători de energie electrică, la care puterea electrică instalată nu depășește 20 MW au dreptul la libera comercializare a surplusului de energie electrică la prețuri de piață.

[Art.12 modif. prin Legea nr.1440-XV din 08.11.02, în vigoare 01.01.03]

Capitolul IV

COLABORAREA INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL CONSERVĂRII ENERGIEI

Articolul 13. Colaborarea internațională

(1) Colaborarea Republicii Moldova cu alte țări în domeniul conservării energiei se efectuează în conformitate cu legislația națională și normele dreptului internațional.

(2) Direcțiile principale ale colaborării internaționale în domeniul conservării energiei sînt:

- a) participarea Republicii Moldova la proiectele internaționale respective;
- b) schimbul reciproc avantajos de informații și tehnologii energetice eficiente cu organizațiile și instituțiile similare din alte țări și cu organizațiile internaționale;
- c) participarea la seminare, simpozioane și conferințe internaționale în domeniu;
- d) pregătirea și reciclarea cadrelor;
- e) corelarea indicilor de eficiență energetică prevăzute de standardele naționale cu cerințele standardelor internaționale;
- f) recunoașterea mutuală a rezultatelor certificării produselor și resurselor energetice privind indicii de eficiență energetică.

Capitolul V

CONTROLUL ȘI SUPRAVEGHEREA. RĂSPUNDEREA

ÎN DOMENIUL CONSERVĂRII ENERGIEI

Articolul 14. Controlul și supravegherea de stat

(1) Informația privind indicii și structura consumului de resurse energetice, precum și indicii de eficiență energetică se supune statisticii de stat.

(2) Controlului și supravegherii de stat în domeniul conservării energiei este supusă respectarea normelor și cerințelor actelor normative, ale documentelor tehnice și normative privind conservarea energiei și eficiența utilizării resurselor energetice de către toți producătorii, transportatorii, distribuitorii și consumatorii acestor resurse pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Controlul și supravegherea de stat în domeniul conservării energiei sînt efectuate de către Autoritatea abilitată în limitele, în modul și conform procedurii stabilite în lege.

(4) Dispozițiile privind rezultatele controlului și supravegherii în domeniul conservării energiei sînt obligatorii pentru executare.

[Art.14 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 15. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea în conformitate cu legea.

(2) Pentru consumul nerațional și pierderile directe de resurse energetice, Autoritatea abilitată aplică întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor sancțiuni în corespundere cu legea.

[Art.15 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 16 Guvernul:

a) în termen de 3 luni:

va aproba regulamentul autorității abilitate cu administrarea activității în domeniul conservării energiei și va soluționa chestiunile de organizare a activității acesteia;

va asigura elaborarea și va aproba programele naționale în domeniul conservării energiei;

va elabora și va adopta actele normative privind executarea prezentei legi;

va aproba costul serviciilor privind efectuarea expertizei de stat și auditului în domeniul conservării energiei;

b) în termen de 6 luni, va prezenta Parlamentului propuneri privind:

aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

stabilirea răspunderii persoanelor fizice și juridice pentru încălcarea prevederilor prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Dumitru DIACOV

Chișinău, 13 iulie 2000.

Nr. 1136-XIV.